

ПОРАДИ ЗАЧЕСТИЛИ СЛУЧАИ НА НЕСПАЗВАНЕ НА ТРУДОВОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И НЕИЗПЛАЩАНЕ НА ДЪЛЖИМО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ, БИХМЕ ЖЕЛАЛИ ДА ВИ ОБЪРНЕМ ВНИМАНИЕ НА СЛЕДНОТО:

1. Не заминавайте за работа в чужбина без да имате пълна информация, която да сте проверили поне от два различни източника - за мястото, на което отивате, за работата която ще извършвате, за условията на пребиваване и институциите, към които можете да се обърнете при възникване на проблеми.
2. Препоръчваме да заминете със средства, които да Ви позволят да се устроите първоначално или да покрийт пътуване обратно до България. Работодателят няма задължение да заплати пътуването Ви от и до България, освен ако това не е договорено и не фигурира в колективен трудов договор или във Вашия личен трудов договор.
3. Никога не започвайте работа без да сте подписали изряден трудов договор!
4. Не съществува неплатен пробен период!
5. Когато не разбирате текста на договора или други документи, не ги подписвайте! Работодателят не е длъжен да предостави договора на български език.
6. Прочетете внимателно къде полагате своя подпис! Запазете оригинал или поне копие от всички документи!

Моля да прочетете внимателно и документа, озаглавен: „КАКВО ДА ПРЕДПРИЕМЕМ, КОГАТО РАБОТОДАТЕЛЯТ НЕ НИ ПЛАЩА?“ на следния линк, за да можете да реагирате още при първото неизплащане на дължимо възнаграждение:
<https://www.mlsp.government.bg/ckfinder/userfiles/files/baneri/Lohn%20Schweiz.pdf>

Какви са следващите стъпки и кои са компетентните институции:

В общия случай, следва да се обърнете към службите, които осъществяват контрол на пазара на труда. Това да институциите, които най-общо могат да бъдат определени като „инспекции по труда“. Моля да имате предвид факта, че в различните кантони тези институции са натоварени с различни функции. Така например в някои кантони те имат право да осъществяват контрол на трудово-правното законодателство и на условията на труд, но в други - не. Помолете ги да Ви насочат според Вашия конкретен случай!

Адресите по кантони, можете да намерите тук:
<https://www.seco.admin.ch/seco/de/home/Arbeit/Arbeitsbedingungen/Eidgenoessische-Arbeitsinspektion.html>

Често в даден бранш съществуват колективни трудови договори (Gesamtarbeitsverträge - GAV). В тези случаи Вашия личен трудов договор и условията, по които работите, не трябва да са по-лоши от тези, регламентирани в тях. Контрол за спазването на колективните трудови договори осигуряват т.нар. паритетни комисии. Те са съставени от представители на работодателите и на профсъюзите. Тези органи, по Ваш сигнал, могат да осъществят проверка на работодателя и съответно при констатиране на нарушения той да бъде глобен. Попитайте в инспекцията по труда коя е паритетната комисия, която отговаря за Вашия бранш.

Моля имайте предвид, че паритетните комисии могат да наложат глоба на работодателя, както и да препоръчат изплащането на неизплатените дължими суми, но ако това не се случи, следва да търсите възможност за завеждане на дело срещу съответния работодател пред т.нар. Съд за трудови въпроси. Информирайте се във Вашия кантон в кой ден и в колко часа се предоставят безплатни правни консултации.

Друг орган, който контролира възнагражденията и условията на труд, когато няма колективен трудов договор, са т.нар. „трипартитни комисии“. Можете да попитате в инспекцията по труда във Вашия кантон, дали Вашия случай може да бъде отнесен към тях или не.

NB! ПОРАДИ ГОЛЕМИЯ БРОЙ СЛУЧАИ В СЕКТОР „ПРОФЕСИОНАЛНО ПОЧИСТВАНЕ“, КОНКРЕТНО В КАНТОН ЦЮРИХ, ВИ ИНФОРМИРАМЕ, ЧЕ МОЖЕТЕ ДА ПРЕДПРИЕТЕ ЕДНА ОТ СЛЕДНИТЕ СЪПКИ:

- ✓ Службата, към която можете да напишете своите жалби е Amt für Wirtschaft und Arbeit (AWA), адрес: Walchestrasse 19, 8090 Zürich, телефон: 043 259 26 26, електронна поща: awa@vd.zh.ch.
- ✓ **Когато няма трудов договор и потърпевшият попада в графа "работа на черно":**
<https://awa.zh.ch/internet/volkswirtschaftsdirektion/awa/de/arbeitsbedingungen/schwarzarbeit.html>

На този линк се подава онлайн сигнал и могат да се прикачват доказателства, ако има такива:

https://awa.zh.ch/internet/volkswirtschaftsdirektion/awa/de/arbeitsbedingungen/schwarzarbeit/meldeformular_schwarzarbeit.html

Телефон за връзка: +41 43 259 91 03 от понеделник до петък между 8 и 12 и между 13 и 16 часа.

E-Mail: schwarzarbeit@vd.zh.ch

- ✓ Когато има трудов договор, но не се спазва предвиденото по колективен трудов договор за сектор „Професионално почистване“ контрол осъществява т.нар. паритетна комисия: <https://www.pk-reinigung.ch/de/kontakt.html>

Сигнали се подават лично! Можете да направите справка за колективния трудов договор, който задава минималните условия, на които трябва да отговаря Вашия договор тук: <https://www.pk-reinigung.ch/de/gav/gavpdf.html>. Паритетната комисия констатира нарушенията и дава препоръка на работодателя да спази условията и налага глоби.

- ✓ В случай че работите в неделя и това не е допустимо, сигнали се подават отново лично в Инспекцията по труда на кантон Цюрих: https://www.stadt-zuerich.ch/gud/de/index/beratungen_bewilligungen/ugz/betriebe/kontrollen/arbeitsbedingungen.html
- ✓ В случаи че работодателя не спази препоръките на контролиращите органи и Вие все още нямате изплатени полагаеми Ви се възнаграждения, можете да се обръщате към Съда по трудови въпроси. Там можете да се възползвате от безплатна правна консултация: <http://www.gerichte-zh.ch/organisation/bezirksgerichte/bezirksgericht-zuerich/rechtsauskunft.html>

Безплатни консултации по трудови дела:

- ✓ Трудов съд Цюрих
Приемно време: понеделник, сряда и петък от 8.30 до 11.00 и от 13.30 до 16.00
Не се изисква предварително записване, информация по телефон не се дава, консултациите са на немски език.
Адрес: Wengistrasse 30, 8004 Zürich, партер
- ✓ Друга възможност са и безплатните юридически консултации на адвокатската колегия на Цюрих
Приемно време: понеделник 14.00–16.00 и 18.00–20.00
вторник, сряда 17.00–19.00Uhr
четвъртък 14.00–16.00 Uhr
Не се дават писмени консултации или такива по телефона.
Адрес: Kreisgebäude 7, Gemeindestrasse 54, (Kreuzung Freie-/Hottingerstrasse), 8032 Zürich